

Strieborná zberateľská minca k 400. výročiu úmrtia Juraja Turza

Pri príležitosti 400. výročia úmrtia palatína Juraja Turza, jedného z najvplyvnejších veľmožov Uhorska na prelome 16. a 17. storočia, vydá Národná banka Slovenska 21. októbra 2016 striebornú zberateľskú mincu v nominálnej hodnote 10 eur.

Minca realizovaná podľa návrhu Mgr. art. Petra Valacha

Politik, diplomat, protiturecký bojovník, vzdelanec, kultúrny a náboženský mecén Juraj Turzo sa narodil 2. septembra 1567 na Lietavskom hrade vo významnej magnátskej rodine. Bol dedičným županom Oravskej stolice a majiteľom Oravského, Lietavského, Bytčianskeho a Tokajského panstva. Zúčastnil sa na početných protitureckých výpravách, diplomatických rokovaniach a bol radcom cisára Rudolfa II. V roku 1609 ho zvolili za palatína, ktorý bol najvyššie postaveným svetským hodnostárom v Uhorskom kráľovstve. Počas celého života sa angažoval v šírení vzdelanosti a podpore evanjelickej viery. Vo svojom rezidenčnom meste Bytči dokončil prestavbu kaštieľa, vybudoval Sobášny palác, kostol, vystaval mesto a financoval školu, ktorá, aj vďaka mnohým zahraničným učiteľom, dosahovala mimoriadnu úroveň. Podporoval tiež vydávanie kníh a rôznych tlačí. Pod jeho záštitou sa v roku 1610 uskutočnila Žilinská synoda, ktorá zakotvila základy evanjelickej cirkvi v Hornom Uhorsku. Zomrel 24. decembra 1616 v Bytči.

Na výtvarný návrh mince vyhlásila Národná banka Slovenska v júli 2015 verejnú anonymnú súťaž, do ktorej predložilo dvanásť autorov dvanásť výtvarných prác. Komisia na posudzovanie výtvarných návrhov pamätných mincí a zberateľských mincí ich hodnotila v októbri 2015. Jej odbornou poradkyňou bola PhDr. Tünde Lengyelová, CSc., zástupkyňa Historického ústavu Slovenskej akadémie vied.

Na základe odporúčania odbornej komisie schválila Banková rada NBS na realizáciu výtvarný návrh autora Mgr. art. Petra Valacha, ktorému bola udelená prvá cena. Komisia ocenila výtvarné spracovanie návrhu a hodnotila ho ako kvalitatívne najlepší aj po obsahovej stránke. Vo výtvarnom riešení averzu dominuje postava Juraja Turza na koni. Za ním v pozadí je dobová podoba Lietavského hradu. Na reverze je takmer celá plocha mincového poľa vyplnená portrétom palatína, ktorý je invenčne doplnený použitými prvkami z jeho historického erb.

Druhú cenu získal Mgr. art. Miroslav Hric, ArtD. Komisia na návrhu pozitívne hodnotila vystihnutie témy aj kvalitné spracovanie. Autor na averze znázornil bojovú scénu, v strede ktorej je Juraj Turzo zobrazený ako bojovník na cválajúcom koni vyzbrojený kopijou. V popredí sú na zemi pohodené atribúty tureckej výzbroje – štít a kindžal. Reverzu dominuje portrét palatína.

Tretia cena bola udelená Karolovi Ličkovvi. Autor do súťaže predložil averz v dvoch alternatívach. Na prvej je použitý motív Oravského hradu, sídla Juraja Turza. Na druhej je v zobrazení Oravského hradu v dolnej časti kompozície výsek, v priehľade ktorého je zámok vo Veľkej Bytči, ďalšie sídlo palatína. Komisiu zaujala najmä sochárska i výtvarná kvalita druhej alternatívy. Na reverze je stvárnený Juraj Turzo na koni. Oproti nemu zľava vstupuje do mincového poľa šik bojových jazdcov.

2. cena

Mgr. art. Miroslav Hric, ArtD

3. cena
Karol Ličko

Strieborná zberateľská minca s priemerom 34 mm a hmotnosťou 18 g bola vyrazená zo striebra s rýdzosťou 900/1000 v Mincovni Kremnica. Na hrane je razbou do hĺbky uvedený nápis VIVIT POST FUNERA VIRTUS (cnosti prežívajú smrť). Zo schváleného limitovaného počtu 11 000

kusov mincí bolo vyrazených 3 100 kusov v bežnom vyhotovení a 5 400 kusov vo vyhotovení proof.

Dagmar Flaché
Foto: Štefan Fröhlich

I N F O R M Á C I E

Ponuka podujatí Inštitútu bankového vzdelávania NBS, n. o.

November	
Regulácia FMI v EÚ	7. 11. 2016
Uzatváranie zmlúv a špecifiká zmluvných typov	8. 11. 2016
Riadenie bezpečnostných rizík vo finančných inštitúciách	8. 11. 2016
Financial English	8. – 9. 11. 2016
Predaj so zmyslom: Ako vytvoriť kvalitný obchodný vzťah s klientom?	9. 11. 2016
Cash flow v životnom poistení	10. 11. 2016
Audit podnikateľských a investičných zámerov	10. – 11. 11. 2016
Retail deriváty	14. 11. 2016
Lektorské zručnosti	14. – 15. 11. 2016
Agilné riadenie v IT oddeleniach finančných inštitúcií	15. 11. 2016
Stratégia boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti	15. 11. 2016
Základy teórie portfólia	21. 11. 2016
Platobný styk v SEPA priestore (SEPA SCT, SEPA SDD a TARGET2)	22. 11. 2016
Basel III v podobe smernice CRD IV	22. 11. 2016
Meeting Skills	22. – 23. 11. 2016
Rozsudky súdneho dvora EÚ – relevantné pre bankový a finančný sektor	23. 11. 2016
Silný rečník: Ako pútavo prezentovať?	24. 11. 2016
SWIFT II	25. 11. 2016
Compliance vo finančnej inštitúcii	29. 11. 2016
Platobný styk – nové prvky a účastníci platobného styku	29. 11. 2016
Zabezpečovanie pohľadávok v obchodných vzťahoch	29. 11. 2016
Brain Leaders II	30. 11. 2016